

Toelichting ter zitting 19/20 februari 2020

OPENBAAR MINISTERIE

Uitgesproken op de zitting van de meervoudige strafkamer van de Rechtbank Midden-Nederland.

Datum : 19 en 20 februari 2020

Zaak : Eris

Verdachten

Delano R., 16/659126-19, 16/659077-19, 16/659072-19, 16/659034-19 en 16/659036-19.

Greg R., 16/659073-19, 16/659033-19, 16/659035-19 en 16/659078-19.

Howard K., 16/659074-19 en 16/706914-17.

Tony de G., 16/659075-19 en 16/706561-17.

Radjesh S., 16/659076-19.

Willem B., 16/659122-19.

Gwensly G., 16/659096-19 en 16/659134-19.

Reaginon A., 16/659097-19 en 16/659133-19.

Ferhan Y., 16/659101-19.

Feno D., 16/659121-19.

Orhan P., 16/659124-19.

Morien J., 10/659123-19.

Jermaine B., 16/659137-19.

Roël T., 16/706489-19.

OPENBAAR MINISTERIE

Arrondissementsparketten Den Haag, Midden – Nederland en Rotterdam

AANTEKENINGEN

Geachte Voorzitter en leden van de Rechtbank, geachte aanwezigen,

Inleiding

De combinatie van een groot en complex onderzoek als Eris met vele verdachten die in voorlopige hechtenis zitten, vereist evident een periodieke verantwoording van het Openbaar Ministerie over de actuele stand van zaken. Het navolgende is dan ook bedoeld om die verantwoording af te leggen. Natuurlijk, aan uw Rechtbank. Maar zeker ook aan de verdachten.

Het onderzoek is uiteraard in volle gang. Nog steeds. Niet zo gek als je bedenkt dat het hier gaat om meerdere liquidaties en opdrachten daartoe, met grote belangen. Sinds de pro forma van december zijn twee maanden verstreken, waarin ook de vakantieperiode van Kerst en Oud en Nieuw zat. Voor velen was dat een periode van verlof. Uw Rechtbank zal begrijpen dat in deze korte periode de voortgang van het onderzoek navenant beperkt is geweest. Een ruwe schets van hetgeen onder meer de afgelopen periode heeft plaatsgevonden:

- (a) Nader onderzoek aan beslag en (daarmee) de gebruikers van (multi)media en gegevensdragers;
- (b) Nader verhoor van de kroongetuige, verdachten en overige getuigen;
- (c) Het samenstellen van het dossier dat ziet op de overeenkomst met de kroongetuige (het zogenaamde 226g dossier);
- (d) Onderzoek in het kader van de zaak Charon (voorheen bekend als onderzoek 13Penseel); de liquidatie op Justin Jap Tjong, gepleegd op 31 januari 2017.

Indeling requisitoir

Vandaag wil het Openbaar Ministerie de volgende kwesties aan de orde stellen. Natuurlijk bedoeld om uw Rechtbank, de verdediging en vooral ook de verdachten uit te leggen wat er is gebeurd tot op heden en dus ook wat de inzet is voor de komende periode. En om daar dan maar mee te beginnen: onze conclusie zal zijn dat de voorlopige hechtenis van alle verdachten zoals die vandaag aan de orde is gehandhaafd dient te blijven en er ook geen ruimte is voor (nieuwe) schorsingen.

In het navolgende zullen de volgende onderwerpen worden besproken:

- De Eris zaken, inclusief de ontwikkelingen waarbij juist vandaag – zoals toegezegd op de zitting van december 2019 – extra aandacht wordt besteed aan het onderzoek Charon en de nieuwe verdachte Roël T.;
- Het onderscheid of de scheiding tussen de zaken Eris en Marengo. Maar ook de verbinding daartussen;
- Daarop voortbordurend: de rol en positie van Ridouan T. in het kader van het onderzoek Eris;

- Het 226g dossier, ook wel bekend als het ‘dealdossier’. En in navolging daarop het standpunt van het Openbaar Ministerie ten aanzien van het moment waarop de kroongetuige bij de Rechter-Commissaris en door de verdediging gehoord kan worden;
- De voorlopige hechtenis;
- De planning.

De Eris zaken

Het gaat in Eris inmiddels om 15 zaaksdossiers met op dit moment 16 verdachten. We hebben het over 11 moordopdrachten, gericht op 16 personen, waarvan er 5 personen ook daadwerkelijk om het leven zijn gebracht. Naast deze liquidaties behelst Eris ook de beschieting van een woning, een afpersing, mishandeling en vuurwapenbezit.

Al eerder merkten wij op dat alle raadslieden alle voor hen relevante zaaksdossiers zullen krijgen, ook als hun cliënt niet wordt vervolgd voor die desbetreffende zaak. Bij deze willen wij nogmaals aan de verdediging meegeven dat zij contact kunnen leggen met het Openbaar Ministerie als zij van mening zijn dat zij stukken of dossiers missen of als zij bepaalde zaaksdossiers nog wensen te ontvangen.

Wij zullen nu in betrekkelijk chronologische volgorde van pleegdata de incidenten, de daarbij aangemerkte verdachten en de ontwikkelingen daarin (voor zover aan de orde) bespreken. En wat bedoelen we dan met “betrekkelijk chronologisch”? Wij zien de zaak Charon als startpunt van het onderzoek Eris, maar zullen die zaak (en daarmee ook de voordracht) vandaag op zitting als laatste bespreken. Voor de overige zaken houden we wel de chronologische volgorde aan.

Mus, Duif, Kraai en Spreeuw

In de zaken Mus, Duif, Kraai en Spreeuw gaat het om opdrachten tot liquidaties van medio februari 2017. Beoogde slachtoffers waren:

- Inchomar Balentien. (Mus);
- Jason L. en/of Germain Kenneth R. (Duif);
- Khalid B. en/of Mimoun B. (Kraai);
- Riff W. (Spreeuw).

In de PGP-gesprekken zoals die zijn aangetroffen op de harddisks van R. wordt gesproken over opdrachten om deze personen om het leven te brengen. De gesprekken gaan onder andere over het “spotten”, de wapens en het bedrag dat wordt afgesproken om de opdracht te voltooien. De opdrachten zijn niet voltooid. Uiteindelijk is B. daadwerkelijk vermoord op 20 juli 2019 in Amsterdam, maar die moord zelf wordt in dit proces (vooralsnog) niet betrokken. Het gaat hier en nu (nog) enkel om de opdrachten voor moord die zijn gegeven in februari 2017.

Verdachten in de zaak Mus zijn Delano R., Willem B., Feno D. en Jermaine B.. In de zaken Duif, Kraai en Spreeuw zijn dat Delano R. en Jermaine B..

Het NFI rapport d.d. 10 december 2019, dat ten behoeve van de zitting van 19 december 2019 reeds los was verstrekt is gevoegd in het aanvullende proces-verbaal dat is verstrekt in de zaken Mus, Duif, Kraai en Spreeuw voor deze zitting. Het betreft hier een vergelijkend onderzoek tussen de duim die zichtbaar is op de in de harddisks van Delano R. aangetroffen bestanden die zien op PGP-gesprekken en de duim van Delano R. zelf.

Barbera

Ging het hiervoor nog “slechts” over opdrachten, in onderzoek Barbera hebben we het over een daadwerkelijke poging. Begin maart 2017 vond er PGP-berichtenverkeer plaats tussen (onder andere) de verdachten Delano R., Feno D. en Jermaine B.. Dat ging om Samir H.. Het was de bedoeling die man te vermoorden, maar dat is mislukt. Feno D. had kennelijk een bron die niet de juiste informatie gaf over locatie en tijd van de aanwezigheid van het slachtoffer ten behoeve van die liquidatie. Bovendien reed de politie twee keer langs. Deze PGP-berichten sluiten naadloos aan op de verklaringen van de kroongetuige die zijn gelabeld als verklaringen in het kader van TGO Lis.

Verdacht van dit feit zijn Delano R., Feno D., Jermaine B., Willem B., Morien J. en Orhan P.

De raadslieden van Morien J. en Orhan P. hebben in het kader van de zaak Barbera in een eerder stadium verzocht om een kaart met daarop de zendmasten in Spijkenisse en de duiding van Excel sheets. Deze informatie is inmiddels gevoegd in het dossier.

Arford

Opnieuw een zaak waarin het gaat om een daadwerkelijk uitgevoerde poging tot liquidatie. Beoogde slachtoffers betroffen Roger L. en Rachid C. Het vermoeden bestaat dat deze opdracht niet werd volbracht omdat de uitvoerders van de opdracht (te weten het trio Willem B./Morien J./Orhan P.) onverwacht werden aangehouden op 17 maart 2017. Zij werden aangehouden met twee voertuigen die van diefstal afkomstig waren. In een auto die zij tot hun beschikking hadden vond de politie twee automatische vuurwapens, handvuurwapens, bivakmutsen en jerrycans benzine. Zij werden aangehouden in de onmiddellijke nabijheid van de woning van Roger L. Destijds was niet duidelijk met welk oogmerk deze verdachten de goederen voorhanden hadden. Bovendien was er geen zicht op een beoogd doelwit. Niet kon worden gekomen tot bewijs voor een poging tot moord dan wel de voorbereidingshandelingen daartoe. Het vermoeden was er uiteraard wel. Dit onderzoek speelde zich af in Amsterdam en heette destijds 13Armonk. Simpel gezegd was niet bewijsbaar wat de mannen met de wapens van plan waren. De PGP-berichten die zijn aangetroffen in het onderzoek Eris hebben meer duidelijkheid verschaft.

Verdachten in Arford: Delano R., Feno D., Jermaine B., Willem B., Morien J. en Orhan P..

Hierin is (onder andere) het volgende van belang in verband met de actuele stand van zaken:

- Er is een proces-verbaal in het dossier gevoegd waarin is gerelateerd dat er foto's van het in 13Armonk onder Willem B., Morien J. en Orhan P. aangetroffen wapen met demper zijn aangetroffen op een van de gegevensdragers van verdachte Delano R.;
- Het voornoemde NFI rapport d.d. 10 december 2019 aangaande het “duimonderzoek” heeft óók betrekking op de zaak Arford en is om die reden gevoegd in het aanvullende proces-verbaal dat is verstrekt voor deze zitting;
- Er is een proces-verbaal aan de stukken van Arford toegevoegd betreffende onderzoek aan de PGP-telefoon van Morien J.

TGO Charlie17

TGO Charlie17 behelst de liquidatie van Farid Souhali in Den Haag op 17 april 2017. Een feit dat is opgenomen in de overeenkomst die de kroongetuige met justitie heeft gesloten; een zogenaamd “dealfeit”. Op dit moment zitten daarvoor vast de verdachten Delano R., Gwensly G. en Reaginon A..

In de zaak Charlie17 is ten behoeve van deze pro forma zitting een aanvullend proces-verbaal aangeleverd met daarin onder andere:

- Bevindingen met daarin relevante krantenartikelen en verslaglegging van uitzendingen van Opsporing Verzocht aangaande deze liquidatie, op verzoek van mr. Laurier (raadvrouw van Reaginon A.) en mr. Weermeijer (raadsman van Gwensly G.);
- Bevindingen met betrekking tot een onderzoek aan een gegevensdrager onder Gwensly G. in beslag genomen in een zaak buiten Eris, te weten 13Modave (de liquidatie van de broer van kroongetuige Nabil B.), waaruit blijkt dat Gwensly G. door zijn (ex)vriendin “moordenaar” wordt genoemd;
- De verklaring van getuige K. voor zover als mogelijk ontzwart en de vordering tot permanente onthouding van de op dit moment nog steeds gezwarte elementen (die is ingediend bij de Rechter-Commissaris). Op deze vordering is ten tijde van deze zitting nog geen beslissing genomen door de Rechter-Commissaris.

Onderzoek Gezichtslaan

Ook onderzoek Gezichtslaan is al eerder aan de orde geweest: een poging tot beschieting van een pand in Doorn met een raketwerper (waar op dat moment kinderen naar buiten kwamen lopen) en een daadwerkelijke beschieting van een pand aan de Gezichtslaan met een Kalasjnikov, beide incidenten van eind juni 2017. Ook een zogenaamd “dealfeit”. Vast voor deze zaak zitten nu de verdachten Delano R., Howard K., Tony de G. en Radjesh S. Greg R. en Feno D. zijn nog steeds verdachten in dit onderzoek maar zitten hiervoor op dit moment niet preventief gehecht.

In het aanvullende proces-verbaal dat is verstrekt ten behoeve van deze pro forma zitting bevinden zich het NFI rapport d.d. 10 december 2019 betreffende het zogenaamde duimonderzoek (hiervoor genoemd bij de zaken Mus, Duif, Kraai, Spreeuw en Arford) en de RC verhoren van getuige D.P. en Howard K. (zoals door ons toegezegd op de zitting van 19 december 2019).

Daarnaast zijn processen-verbaal toegevoegd die zien op het eerder ter zitting besproken onderzoek naar de beelden van de Gezichtslaan, opgenomen rondom het moment van schieten op 29 juni 2017. Hieruit blijkt t.a.v. de lengte van de twee personen die in de richting van de vlak daarna beschoten woning lopen, dat de man die voorop loopt een lengte heeft die overeenkomt met die van verdachte Howard K., *en tegelijkertijd* de lengte van de man die achter de eerste man loopt overeenkomt met die van verdachte Radjesh S.

TGO Breuk

En dan TGO Breuk; het onderzoek waar Eris mee begonnen is. De liquidatie van Jaïr Wessels in Breukelen op 7 juli 2017. Na deze zaak is Tony de G. verklaringen gaan afleggen als zogenaamde dealgetuige. Ook een zogenaamd “dealfeit” dus.

Verdachten: Delano R., Greg R., Feno D., Howard K., Tony de G. en Patrick S..

In deze zaak is het onderzoek vooralsnog afgerond en zijn er geen aanvullende stukken.

TGO Langenhorst

De vierde “dealzaak”: de liquidatie van Zeki Yumusak in Rotterdam op 25 juli 2017. Verdachten in deze zaak: Delano R., Greg R., Ferhan Y. en Willem B.

Op de pro forma zitting van 19 december zijn wij enigszins in verlegenheid gebracht doordat uw Rechtbank ons vragen stelde over de plaatsing van de verdachten Ferhan Y. en Willem B. op dezelfde cel en de afwijkende omstandigheden die geconstateerd waren ten aanzien van de vervanging van een magnetron op hun cel.

Het mag inmiddels duidelijk zijn dat wij opsporingsmiddelen in de vorm van OVC hebben ingezet in de PI tegen beide verdachten. Op de vorige zitting waren wij echter nog niet in staat om de opbrengst ervan te voegen in het dossier en konden daar dus geen mededelingen over doen. Dat maakte de vragen van uw Rechtbank daarover voor ons erg ongemakkelijk. Het Openbaar Ministerie kan tijdens een lopend onderzoek namelijk niet openlijk inhoudelijke vragen beantwoorden over de al dan niet feitelijke inzet van opsporingsmiddelen, dat zou ernstig afbreuk doen aan de uitvoering van die opsporing zelf.

Inmiddels hebben we de uitwerkingen van de opgenomen gesprekken gevoegd in het dossier en kan uw Rechtbank daar kennis van nemen. Uit deze uitwerkingen blijkt overigens dat het plaatsen van de apparatuur niet onopgemerkt is gebleken en beide verdachten zich bewust waren van de aanwezigheid van opnameapparatuur. Deze omstandigheden maken dat hetgeen de verdachten hebben besproken mogelijk van mindere waarde is voor het bewijs, zowel in belastende als ontlastende zin.

Het onderzoek gaat onverminderd voort. Daarin wordt ook aandacht besteed aan verschillende scenario's. Zodra mogelijk zal hierover in het vervolgdossier nader worden gerapporteerd.

TGO Lis

En dan TGO Lis, de liquidatie van Stefaan Bogaerts te Spijkenisse op 21 september 2017. Hier is – zoals gezegd – weliswaar op gedeald, maar inhoudelijk ziet de verklaring van de kroongetuige voor wat betreft de uitgevoerde (liquidatie-gerichte) handelingen niet op het slachtoffer Bogaerts maar op het slachtoffer Samir H., de zaak Barbera. Het Openbaar Ministerie heeft deze conclusie kunnen trekken doordat de concrete handelingen waar de kroongetuige over heeft verklaard in het kader van TGO Lis aansluiten bij de in de PGP-berichten aangetroffen opdracht om H. te vermoorden. Beide incidenten spelen zich overigens af in de Lisstraat in Spijkenisse; enige verwarring is dan ook niet onbegrijpelijk. Dat verklaart voor een deel ook waarom het enige tijd heeft geduurd voordat het Openbaar Ministerie meer duidelijkheid kon geven over de omvang van de deal en de feiten die daarin concreet worden genoemd. TGO Lis blijft uiteraard wel een dealfeit en hoort om die reden dus ook thuis in het Eris proces. Voor dit feitencomplex zit momenteel niemand vast.

Waterspin

Onderzoek Waterspin, geen dealfeit, betreft afpersing van de slachtoffers S. en H. in de periode 2017 - 2018. Verdachten: Greg R. en Ferhan Y. De door uw Rechtbank op de zitting van 18 juli 2019 toegewezen getuigenverhoren bij de Rechter-Commissaris in het onderzoek Waterspin zijn inmiddels gepland op 17 en 18 maart 2020.

Brunello

De zaak Brunello betreft een tweetal feiten dat (mede) aan het licht is gekomen gedurende het politieonderzoek dat is verricht in TGO Charlie17, de liquidatie op Farid Souhali (voornoemd). In Brunello wordt Gwensly G. verdacht van de mishandeling van zijn vriendin R. en het bezit van diverse vuurwapens.

Voor dit deelonderzoek is ten behoeve van deze zitting een aanvullend proces-verbaal opgemaakt met daarin onder andere weer die bevindingen naar aanleiding van onderzoek aan die in 13Modave in beslag genomen mobiele telefoon van verdachte Gwensly G.. In deze gegevensdrager zijn (onder andere) chatberichten aangetroffen die gaan over het strafrechtelijk verwijtbaar handelen van Gwensly G. ten opzichte van zijn vriendin, R.

De resultaten van het onderzoek naar aanleiding van de onderzoekswensen van de verdediging, zoals kenbaar gemaakt op de vorige zitting, zullen in een vervolgdossier worden gerelateerd.

Amarone

De zaak Amarone is eveneens voortgevloeid uit het onderzoek in TGO Charlie17. Naar aanleiding van dit onderzoek wordt Reaginon A. het bezit van en de handel in vuurwapens verweten. Ook hiervoor geldt dat de resultaten van het onderzoek naar aanleiding van de onderzoekswensen van de verdediging, zoals kenbaar gemaakt op de vorige zitting, in een vervolgdossier zullen worden gerelateerd.

Charon

En dan die nieuwe zaak: Charon. Op de zitting van december 2019 is hierover al een tipje van de sluier opgelicht. Toen is kenbaar gemaakt dat er in die maand een (voor Eris) nieuwe verdachte was aangehouden. Die zaak tegen die verdachte, te weten Roël T., dient hier vandaag voor het eerst. En dus is een voordracht op zijn plaats.

Roël T. wordt verweten dat hij op 31 januari 2017 in Amsterdam in vereniging met anderen het slachtoffer Justin Jap Tjong opzettelijk en met voorbedachten rade van het leven heeft beroofd. Subsidiar wordt hem verweten uitlokking van deze liquidatie, meer subsidiar medeplichtigheid en meest subsidiar voorbereidingshandelingen.

Op 21 november 2018 vond er een landelijke actiedag plaats in het onderzoek Eris. Zoals inmiddels genoegzaam bekend zijn er toen veel gegevensdragers in beslag genomen. Een ware goudmijn aan informatie. Zo zijn er in dit beslag PGP-gesprekken aangetroffen tussen Delano R. en Roël T., alias 'Doghla'. Hij is de vader van Ferrel T. Tussen Delano R. en Ferrel T. zijn ook gesprekken aangetroffen, evenals tussen Delano R. en Jermaine B.. Al deze gesprekken hebben in onze visie te maken met de liquidatie van Justin Jap Tjong.

Deze liquidatie lijkt rechtstreeks voort te vloeien uit de vergismoord op Hakim Changachi, gepleegd op 12 januari 2017 in Utrecht. Justin Jap Tjong, die daarbij de rol van chauffeur lijkt te hebben gehad, wilde mogelijk nadat de verkeerde persoon was geliquideerd niet meer meedoen met het doden van het daadwerkelijke doelwit (K.H.). Terwijl hij wel het nodige wist over wie de schutters waren geweest van de vergismoord. Hierin lijkt de kiem te hebben gelegen voor zijn eigen liquidatie. Als schutters van de Utrechtse vergismoord op Hakim Changachi en als plegers van voorbereidingshandelingen voor de moord op K.H. op 14 januari 2017 zijn Ferrel T. en Guyno O. op 27 maart 2019 in eerste aanleg beiden tot 26 jaar celstraf veroordeeld. Dit betrof de onderzoeken Roos (naar de vergismoord) en Doorn (naar de daarop volgende poging liquidatie van het daadwerkelijke doelwit). In deze zaken loopt momenteel hoger beroep.

Volgens kroongetuige Tony de G. heeft Delano R. zich met deze liquidatie mogen bewijzen aan Ridouan T., die tot dat moment zou hebben samengewerkt met Roël T. en/of zijn zoon. Er moest

iemand bloeden voor die vergismoord op 12 januari 2017 en Roël T. – op dat moment president van het Rotterdamse chapter van Caloh Wagoh – wilde zijn zoon sparen. Hij klopte aan bij Delano R., voor hulp. Justin Jap Tjong is toen opgeofferd en de start van de samenwerking tussen Delano R. en het kamp Ridouan T. was een feit.

Vooralsnog zit voor de zaak Charon enkel vast: Roël T.. Het Openbaar Ministerie is echter op dit moment en bij de huidige stand van zaken voornemens om voor de zitting in Eris van mei of (uiterlijk) juli 2020 ook de verdachten Delano R., Jermaine B., Orhan P., Ferrel T., Guyno O., Marciano D. en mogelijk andere betrokkenen te dagvaarden voor deze zaak.

Link Eris/Marengo

Juist de zaak Charon is, zoals in de inleiding aangegeven, de chronologische scheidingslijn tussen de onderzoeken Marengo en Eris. Marengo ziet (heel kort samengevat) op de handelingen van Ridouan T. en anderen tot aan Charon. Terwijl datzelfde onderzoek Charon het startpunt is voor de liquidaties binnen het onderzoek Eris. Oftewel daar waar Marengo handelt over opdrachten tot moord voor zaken tot eind januari 2017 geldt dat Eris het startpunt is van de handel in liquidaties door Delano R. en anderen.

In beide onderzoeken, zowel Eris als Marengo, spelen de verklaringen van kroongetuigen een belangrijke rol. Beide kroongetuigen in de respectievelijke zaken hebben verklaard over Ridouan T. Het onderzoek in Marengo laat zien dat de moord op Hakim Changachi op 12 januari 2017 (onderzoek Roos/Doorn) een markeerpunt is geweest. Na deze vergismoord stopt de betrokkenheid van de kroongetuige Nabil B. in het onderzoek Marengo. Hij heeft geen wetenschap van feiten of moorden die daarna zijn gepleegd.

De kroongetuige in Eris, Tony de G., heeft onder meer verklaard over de samenwerking van Delano R. en Ridouan T. bij liquidaties. Die samenwerking is, afgaande op de verklaringen van Tony de G., pas vanaf de moord op Hakim Changachi gestart. De kroongetuigen hebben niets over elkaar verklaard. Er is geen aanwijzing dat zij elkaar kennen of hebben gekend. Zij zijn niet in dezelfde periode actief geweest bij de uitvoering van moorden.

Natuurlijk wenst het Openbaar Ministerie Ridouan T. te horen in de zaak Eris. Dat ziet op de verdenkingen jegens hem, in bepaalde deelonderzoeken van Eris.

De reden dat we (opnieuw) aandacht besteden aan dit onderscheid is er in gelegen dat we willen dat er geen “versmelting” ontstaat tussen Marengo en Eris. Het zijn echt andere zaken met grotendeels andere verdachten en andere feiten, gepleegd in een andere periode. Mede om proceseconomische redenen kiest het Openbaar Ministerie er uitdrukkelijk voor om te benoemen dat er wel degelijk verbinding zichtbaar is tussen de beide onderzoeken maar beslist ook een duidelijk onderscheid.

Het Openbaar Ministerie heeft dus op dit moment nog niet besloten om Ridouan T. te vervolgen in Eris. En ook nu geldt dat op termijn zijn rol en positie in Eris nader zal worden geduid. Op dit moment ligt de focus echter op de verdachten die reeds binnen Eris worden vervolgd.

Ook ziet het Openbaar Ministerie, gelet op het genoemde verschil in zaken of zaaksdossiers, strafbare feiten en de verschillende pleegperiodes, geen enkele aanleiding om de verklaringen van de kroongetuigen over en weer in de onderzoeken te voegen. En daarmee evenmin aanleiding om de kroongetuigen over en weer in de onderscheiden processen te horen.

Ridouan T.

Al eerder, namelijk op de zitting van 4 oktober jongstleden, hebben wij uw Rechtbank in het kort deelgenoot gemaakt van de link die wij in dit onderzoek zien naar Ridouan T., de hoofdverdachte in onderzoek Marengo. Die link naar Ridouan T. baseerden we toen nog enkel op de bezwarende verklaringen van kroongetuige Tony de G. Er bestond evenwel een vermoeden dat de op dat moment bekende PGP-gesprekken wel eens heel goed te maken zouden kunnen hebben met Ridouan T. Of met zijn netwerk. Maar dat beeld is veranderd. Dat wil zeggen: het is niet langer “slechts” een vermoeden dat die PGP-gesprekken komen uit het netwerk van Ridouan T. of Ridouan T. zelf, dat staat inmiddels genoegzaam vast. Daarover is namelijk ten behoeve van deze pro forma zitting een proces-verbaal van bevindingen verstrekt dat ziet op de door Ridouan T. gehanteerde (bij)namen en aan hem toegedichte schrijfstijl in de ondervangen chats. Zo gebruikte hij onder andere de namen “enemy for all motherfucker”, “ticket to hell for all motherfuckers”, “heaven and hell for my enemy’s”, “no justice, no peace”, “act of war”, “angel of dark”, “last man standing” en “public enemy1”.

Die chats zijn talrijk. Het is moeilijk om uit die veelheid van gesprekken een aansprekend voorbeeld te kiezen. Het zijn namelijk allemaal zeer relevante gesprekken. Hierna volgt een naar de mening van het Openbaar Ministerie tekenend voorbeeld van een gesprek waarbij we eerst wat context zullen schetsen.

De inhoud van dit gesprek lijkt met grote mate van zekerheid te gaan over de poging tot liquidatie van Samir H. op 9 maart 2017 (onderzoek Barbera). Daarbij is duidelijk dat het gaat om een op dat moment zeer actuele en dringende situatie. Opvallend is dat het onderstreept hoe de gelaagde of verzuilde structuur van de organisatie van T. werkt. Zo hebben de *heads* (schutters, in dit geval geleverd door Delano R.) geen rechtstreeks contact met de lokkers (geleverd uit een andere zuil). Die informatie lijkt bij elkaar te komen op één punt, namelijk Ridouan T. Hij deelt de lakens uit. Hij coördineert. En aan hem wordt uiteindelijk ook gerapporteerd en verantwoording afgelegd (in deze zaak door middel van foto’s van het desbetreffende café als het potentiële slachtoffer niet lijkt op te komen dagen). Het chatgesprek zelf geeft daarmee een bijzondere inkijk in de manier waarop op zeer professionele wijze dood middels bestelling op afstand plaats kan vinden (plaatsvindt). De vergelijking met grote commerciële partijen die adverteren met on demand services dringt zich op; het is *murder on demand*.

Het gesprek zelf vindt vermoedelijk plaats tussen Delano R. (C Murder) en Feno D. (B.I.G). Daarbij stuurt Feno D. gesprekken door, waarvan wij menen dat dat doorgestuurde, originele berichten zijn van Ridouan T. Dat wordt geconcludeerd aan de hand van de bijnaam in combinatie met de schrijfstijl en het taalgebruik van die laatste.

De chat inhoudelijk (gevoegd in het dossier van de zaak Barbera, pagina 21 tot en met 31), verkort en zakelijk weergegeven:

C murder	B.I.G	Datum	Tijdstip
	<i>FW: ENEMY FOR ALL MOTHERFUCKER [03/09/2017 @ 8:25 pm] Sir, het kan zijn dat hij daar eerder is om te kijken weet maar nooit. Het blijft een rat.</i>	9 maart 2017	08:28 pm
	<i>FW: ENEMY FOR ALL MOTHERFUCKER [03/09/2017 @ 8:41 pm]</i>	9 maart 2017	08:42 pm

	<i>Hy is er sir hy is er!!!!!!!!!!!!!!</i>		
	FW: ENEMY FOR ALL MOTHERFUCKER <i>[03/09/2017 @ 8:44 pm]</i> Dus hy staat daar gewoon sir 9uur gaat ie na binnens dus als ze zyn auto zien hem erin doen direct	9 maart 2017	8:45 pm
	FW: ENEMY FOR ALL MOTHERFUCKER <i>[03/09/2017 @ 8:46 pm]</i> Nee sir heb u allang gezege is een rat gaat eerder komen boel checken!!!	9 maart 2017	8:47 pm
	FW: ENEMY FOR ALL MOTHERFUCKER <i>[03/09/2017 @ 8:46 pm]</i> Dus laat heads goed kyken hy moet daar zyn nu in auto sir 9uur gaat ie na binnens	9 maart 2017	8:47 pm
Zien nog niets		9 maart 2017	
Is hij binne(onleesbaar)		9 maart 2017	
	FW: ENEMY FOR ALL MOTHERFUCKER <i>[03/09/2017 @ 8:54 pm]</i> Oké sir good luck want hy is daar kan gewoon niet missen nu	9 maart 2017	
Zien nog niets		9 maart 2017	08:56 pm
Niet binnens geweest		9 maart 2017	08:57 pm
	FW: ENEMY FOR ALL MOTHERFUCKER <i>[03/09/2017 @ 8:56 pm]</i> Remy [03/09/2017 @ 8:55 pm] Bruto [03/09/2017 @ 2:54 pm] Spijker broek zwarte sweather en pet	9 maart 2017	08:58 pm
	FW: ENEMY FOR ALL MOTHERFUCKER <i>[03/09/2017 @ 9:7 pm]</i> Remy [03/09/2017 @ 9:6 pm] Bruto [03/09/2017 @ 3:4 pm] Tent is gesloten	9 maart 2017	09:08 pm
	FW: ENEM(onleesbaar) MOTHERFUCKER <i>[03/09/2017 @ 9:7 pm]</i> Hé deze kanker heads zitten te kanker deze man gaat zo weg en weer niks hy is daar al 25min	9 maart 2017	09:08 pm
Hij is al die tyd open		9 maart 2017	09:15 pm
Ze zoeken nu hem broer		9 maart 2017	09:15 pm
Wacht ik stuur iemand anders voor foto		9 maart 2017	09:15 pm

<i>Ik stuur heads naar binnen</i>		9 maart 2017	09:23 pm
<i>En auto was ook nergens</i>		9 maart 2017	09:26 pm
<i>Hele buurt geraced</i>		9 maart 2017	09:26 pm
<i>Wacht ik stuur heads op foto te maken</i>		9 maart 2017	09:26 pm
<i>Deze man weet iets denk ik</i>		9 maart 2017	09:27 pm
<i>Ik haal mannen nu daar weg</i>		9 maart 2017	09:27 pm
<i>Heads zijn ziek nu</i>		9 maart 2017	09:30 pm
<i>Tweede x</i>		9 maart 2017	09:30 pm
<i>Bigg ze kunnen niet blijven ik stuur ze weg</i>		9 maart 2017	09:31 pm
	<i>FW: ENEMY FOR ALL MOTHERFUCKER [03/09/2017 @ 9:35 pm] Ja stuur ze weg geef hun morgen pap voor de moeite</i>	9 maart 2017	09:38 pm
<i>Mi wan kier a koulo mang (ik wil die klootzak doodmaken)</i>		9 maart 2017	
<i>Zeg bassi sorry. Maar laten we deze man huis aub zoeken. We verliezen tijd zo. Ik ken mensen in roer</i>		9 maart 2017	
<i>Ik wil hem graag nu</i>		9 maart 2017	09:40 pm

Concluderend:

- De chats en voornoemde bevinding ondersteunen (opnieuw) de betrouwbaarheid van de verklaringen van kroongetuige Tony de G.;
- Het geeft een bijzondere inkijk in de wijze waarop de dadergroep handelde en een uitzonderlijk beeld van de excessieve mate van geweld;
- Ridouan T. is met deze bevindingen (de chats en de verklaringen van kroongetuige Tony de G.) – voor zover we het hebben over het onderzoek Eris – op dit moment te koppelen aan 9 liquidatieopdrachten, gericht op 14 personen, waarvan er 3 personen ook daadwerkelijk zijn vermoord, alsmede de beschieting van de woning aan de Gezichtslaan in Doorn.

De kroongetuige

Het 226g dossier

Op één na zijn alle verklaringen die Tony de G. in dit traject heeft afgelegd inmiddels gevoegd in het 226g dossier (voor zover afgelegd tot 1 januari 2020). Het Openbaar Ministerie heeft hiermee een zo groot mogelijke transparantie beoogd. In dat dossier is ook de overeenkomst van Tony de G. met de Nederlandse Staat gevoegd, en het proces-verbaal van de rechtmatigheidstoets daarvan door de Rechter-Commissaris. In totaal bestaat het dealdossier uit meer dan 2500 bladzijden.

In de overeenkomst is vastgelegd dat Tony de G. kan en moet verklaren over

- de liquidatie van Farid Souhali in Den Haag op 17 april 2017 (TGO Charlie17);
- een poging tot beschieting van een pand in Doorn met een raketwerper en een daadwerkelijke beschieting van een pand aan de Gezichtslaan met een Kalasjnikov, beide incidenten van eind juni 2017 (Onderzoek Gezichtslaan);
- de liquidatie van Jaïr Wessels in Breukelen op 7 juli 2017 (TGO Breuk);
- de liquidatie van Zeki Yumusak in Rotterdam op 25 juli 2017 (TGO Langenhorst);
- de liquidatie van Stefaan Bogaerts te Spijkenisse op 21 september 2017 (TGO Lis);
- een criminele organisatie gericht op het plegen dan wel voorbereiden van liquidaties, de handel in vuurwapens en de handel in verdovende middelen.

De genoemde zaken in de overeenkomst bepalen de omvang van de verklaringsplicht van Tony de G.. Hij is ingevolge de overeenkomst gehouden te verklaren over zijn wetenschap van deze genoemde zaken. Ten aanzien van andere zaken of andere feiten geldt die verklaringsplicht niet. Ten aanzien van strafbare feiten die niet in de overeenkomst zijn opgenomen, heeft Tony de G. het algemene zwijgrecht als verdachte. Daarbij merkt het Openbaar Ministerie op dat Tony de G. van die laatste mogelijkheid tot op heden geen gebruik heeft gemaakt; hij heeft over meer dan enkel deze feiten verklaard.

In de overeenkomst is opgenomen dat Tony de G. zal worden vervolgd voor zijn strafbare gedragingen ten aanzien van de beschieting van de woning in Doorn, de liquidatie van Jaïr Wessels in Breukelen en (eventueel) de deelname aan de criminele organisatie. Mochten deze feiten bewezen kunnen worden verklaard, dan zal het Openbaar Ministerie voor die feiten een gevangenisstraf eisen van 12 jaren. Daarbij is uitgegaan van een basiseis van 24 jaren gevangenisstraf, waarop een strafkorting van 50% zal worden toegepast.

Door het voegen van de verklaringen van Tony de G. en de stukken van de overeenkomst is volledige openheid gegeven over dit deel van het onderzoek. Voor zover er (op onderdelen) (nog) informatie wordt achtergehouden geldt dat ten behoeve hiervan een vordering tot machtiging is ingediend bij de Rechter-Commissaris om deze onderdelen te mogen onthouden. Deze vordering is inmiddels (separaat) aan alle procespartijen verstrekt. Hierop is ten tijde van deze zitting nog geen beslissing genomen door de Rechter-Commissaris.

Sinds het begin van het onderzoek Eris wordt er gewerkt aan de verificatie en falsificatie van de verklaringen van de kroongetuige. Dit proces is nog altijd in volle gang en zal verantwoord worden in een afzonderlijk proces-verbaal dat naar verwachting verstrekt zal worden bij einddossier.

Horen kroongetuige

Ook vandaag zal door de verdediging vermoedelijk om deze verhoren gevraagd gaan worden. Uiteraard ziet het Openbaar Ministerie het belang van een verhoor van de kroongetuige, zoals door de verdediging al meermalen is verzocht. Wij willen daar het volgende over opmerken.

Het onderzoek is nog steeds in volle gang, zoals ook vandaag ter zitting weer is gebleken. Dat betekent ook dat de kroongetuige nog steeds wordt ondervraagd door de politie. Deze processen-verbaal zullen bij aanvulling op het 226g dossier worden verstrekt. Naar verwachting bij einddossier, medio juni 2020.

Het Openbaar Ministerie begrijpt goed dat de verdediging de kroongetuige wil ondervragen. Daartegen verzet het Openbaar Ministerie zich ook niet. Dat betekent strikt genomen dat een dergelijk verzoek kan worden toegewezen maar dan wel met de bepaling dat bedoeld verzoek pas wordt ingewilligd (of geëffectueerd) zodra het einddossier is verstrekt. Zoals toegezegd op de vorige zitting

is dat medio juni 2020. Op dat moment zitten alle relevante feiten in het dossier en kan hij overal mee worden geconfronteerd.

Beluisteren van de audio-opnamen van de verhoren van de kroongetuige

Eerder zijn er verzoeken gedaan door de verdediging om de audio-opnamen van de verhoren van de kroongetuige te mogen beluisteren. Met de kroongetuige zijn afspraken gemaakt over beschermingsmaatregelen voor hem en zijn naasten. De bijzondere positie van de kroongetuige brengt een zorgplicht met zich, onder meer inhoudende dat met het stemgeluid van de kroongetuige voorzichtig wordt omgegaan. Aan een uiterlijke verschijningsvorm kan best veel worden gedaan. Maar een stem is onveranderlijk en herkenbaar in elk opzicht. De getuige moet er van op aan kunnen dat geluidsdragers met daarop verhoren waarin zijn stemgeluid is te horen niet verspreid worden en slechts met grote terughoudendheid en enkel wanneer dat voor de waarheidsvinding onvermijdelijk is ten gehore worden gebracht. Bovendien zijn alle verhoren verbatim uitgewerkt.

Voor zover dit verzoek ook vandaag weer aan de orde wordt gesteld, stelt het Openbaar Ministerie zich op het standpunt dat het onderzoeksbelang en het belang van de veiligheid van diverse personen zich (in ieder geval in dit stadium) verzetten tegen integrale toewijzing van dit verzoek.

Voorlopige hechtenis

Zoals bij aanvang door ons reeds aangegeven: voor alle verdachten die op dit moment vast zitten voor de zaak Eris geldt, bij de constatering dat het onderzoek - dat nu ruim 15 maanden loopt - nog altijd in volle gang is, dat er meer dan voldoende reden is om de voorlopige hechtenis te laten voortduren (onderzoeksgrond). Daar komt bij dat de lucratieve aard van de feiten in de context waarin zij zijn gepleegd, moord tegen betaling, maakt dat ook de redicivegrond voor alle verdachten aan de orde is. Ten slotte is gelet op die aard, de grond van de geschokte rechtsorde een gegeven.

Gelet op het voorgaande kan ook van een schorsing geen sprake zijn; het belang van strafvordering dient te prevaleren boven de persoonlijke belangen van verdachten om in vrijheid hun proces af te wachten.

Planning

Het Openbaar Ministerie verzoekt uw Rechtbank te bepalen dat:

- de zaken tegen de verdachten worden aangehouden tot aan de zitting van 6 en 15 mei 2020;
- dat die zitting een pro forma karakter krijgt.

Gelet op het gegeven dat een maand na de zitting van mei 2020 het einddossier verstrekt zal worden, verwachten wij voorafgaand aan de zitting in mei weinig aanvullende processen-verbaal te zullen verstrekken.